

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Sfințirea bisericii din Troiaș

În Dumineca din 3 Noembrie crt. a avut loc sfințirea bisericii noi din comuna Troiaș, jud. Arad, zidită de soldații Diviziei 19 Turnu-Severin, cantonată în Săvârșin.

În acest scop, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei al Aradului, a plecat dela reședința Sâmbătă în 2 Nov., odihnind peste noapte în Săvârșin, târgușor apropiat de comuna Troiaș.

Când se săvârșesc pe pământ actele sfinte, însuși cerul se bucură. Ingerii serbează împreună cu oamenii și cerul se împreună cu gîlia. Distanța dintre cer și pământ se micșorează și cete de îngeri se coboară din cer spre pământ, umplând întreg văzduhul cu prezența lor. Așa a fost și în ziua Duminecii din 3 Nov. a. c., când, după două zile de ploaie tomnatică, cernută cu prisosință în albia pământului, cerul apare, în zori, mai vesel, lipsit de nourii ce-l acopereau în preseară. După un cer tulbure și posomorît, se arată un altul, plin de viață și de speranță. După ce soarele lip-sise câteva zile, își face apariția, par'că mai mîndru și mai puternic, trimițându-și razele purtătoare de lumină și viață, ca niște fuioare de aur, peste pământ. Insași pădurea și munții sunt mai veseli și par'că zâmbesc ca niște copii la primirea sărutului astral, dat pe obrazul lor, brăzdat de cutele anilor mulți ce au trecut peste ei, dar cari i-au lăsat tot așa de buni frați cu românul. Frunzele îngălbenite prea timpuriu, își scaldă, multe, pentru ultima dată, fața în razele dulci ale astrului plin de viață și foc.

În această minunăție dimineată de toamnă, un sătuleț din mijlocul munților: Troiașul, își aștepta, în haină de sărbătoare, praznicul, pe care nu l-a avut încă până acum.

A. est praznic i-a fost prilejuit de armata țării. Dl General Grigorie Georgescu, văzând neputința materială a credincioșilor noștri din Troiaș, de a-și putea termina zidirea bisericii, abia începută în anul 1938, a luat asupra sa sarcina, pe cât de grea, pe atât de frumoasă și mult grăitoare, de a o termina și de a o da destinației.

Ajutat cu multă dragoste și abnegațiune de întreg corpul ofițeresc și trupă, neobositul și credinciosul General, a reușit să dea satului și lui Dumnezeu, una dintre cele mai frumoase biserici din satele noastre. Cărămida făcută și arsă de soldați; piatra și lemnul adunate de ei; planul făcut de un domn ofițer Căpitan arhitect, al cărui nume, cu mult regret, ne scapă; zidirea, tencuirea și însași frumoasa pictură, executate tot de soldați. Tot, dar absolut tot, au făcut numai ei. Este un lucru care te uimește la prima privire, dar care se explică așa de ușor atunci, când cunoști pe toți acești ofițeri și soldați: General Grigorie Georgescu, Col. Tocineanu-Petrescu, Lt. Col. Ion Vartic, Lt. Col. Jiroveanu, Maior Săndulescu etc. cari au zidit suflet din sufletul lor în această biserică. Nu știu dacă una dintre bisericile neamului nostru este atât de plină de suflet și de credință, ca cea din Troiaș. Bogăția sufletească a Diviziei 19, s'a manifestat măreț prin gestul frumos ce l-a făcut Troiașului sărac, dar românesc. Inima fraților din Troiaș va bate pururea alături de cei ce au zidit casa lui Dumnezeu în mijlocul lor. Căci ei, cu toată bunăvoința, n'ar fi putut să l-o dea. Ochii lor privind spre biserică, vor vedea ca ntr'un vis fără sfârșit, pe toți cei ce s'au ostenit și s'au jertfit pentru ei. În rugăciunile lor vor apare pe aripi de dulci amintiri, îngeri ocrotitori ai scumpei oștiri.

Când poporul nostru își va putea da seama de marea semnificație a zidirilor de biserici din partea ostașilor țării, atunci viitorul ne va surâde și toți vom afla sprijin în grelele zile ce le trăim. Nu e o întâmplare, ceace se lucrează de brava oștire, ci un semn al puterii divine, care se cere coborîtă mai aproape de noi. Și ostașul o face dintr'un imbold sfânt și sublim.

Din Săvârșin pleacă de dimineată: bătrâni, flăcăi, femei și copii, purtând în suflete dorul de mîngăiere. Drezinele, cu motor și cele trase de caii armatei, își duceau călătorii spre marea serbare dela Troiaș. Un detașament de soldați plecase în zori.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei, pleacă din Săvârșin cu mașina Diviziei 19, însoțit de dl Col. Tocineanu-Petrescu, Lt. Col. I. Vartic, și Maior Săndulescu.

Ajuns în Troiaș, P. Sf. Sa este întâmpinat în fața bisericii de un sobor de preoți, binevenându-L preotul expulzat și parohul acestei parohii, Alexandru Cherebețiu. Foarte mișcat, Prea Sf. Sa răspunde în câteva cuvinte, arătând semnificația praznicului din această zi, prilejuit de Generalul între generali, Grigorie Georgescu și de toți colaboratorii săi, cari n'au cruțat timp și oboseală, până ce nu au văzut înfiptă crucea lui Hristos în inima munților noștri. E un simbol acesta, cuprins în planurile veșnice ale lui Dumnezeu. Noi oamenii nu avem decât să ne închinăm cu smerenie și pătrunși de fiorul recunoștinței, în fața Lui.

După aceea, îndată, începe actul sfințirii, prin înconjurarea de trei ori a bisericii, cetirea celor trei evanghelii, ungerea cu Sf. Mir și stropirea cu apa sfințită.

Sfințirea se face într'o atmosferă de înaltă ținută creștinească. Poporul, cu lacrimi în ochi, urmărește cu mare evlavie întreg mersul serviciului. Ostașii, încolonați pe două rânduri, par stânci de granit înfipte în pământ. Domnii ofițeri sunt adânc pătrunși de marele act, care le va rămâne în veci ca un memento. Bucuria și satisfacția sufletească străluceau vizibil pe fețele lor. Dragostea și iubirea țăranilor din Troiaș îi înconjură ca într'o mare adâncă și fără sfârșit. Ei nu vor uita niciodată, că din iubirea creștinească a ostașului român, satul lor are un colț de cer coborât pe pământ: biserica.

În decursul serviciului sf. Liturghii, la pricaz, Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, rostește frumoasa Sa predică despre „Biserica și însemnătatea ei“. Dăm, în rezumat, unele fragmente nepieritoare ale acestei instructive cuvântări.

Ce este biserica? Ea nu este un lucru omenească. Nu omul a zidit din mintea sa prima biserică și de aceea ea nu este așezare omenească. Dumnezeu i-a arătat lui Moisi cum să zidească cea dintâi biserică, cortul sfânt, despre care se vorbește în Vechiul Testament. Acest cort sfânt era făcut după planul lui Dumnezeu, care voind să aibă un loc sfințit, unde să se întâlnească cu omul, pentru a-i arăta mărirea și puterea Sa, l-a îndemnat pe Moisi să-i facă acest cort, dându-i chiar și dimensiunile. Deci, Dumnezeu a zidit prima biserică.

Fiecare a auzit despre Ierusalim, comoara creștinătății noastre, unde a trăit, a învățat, a pățimit, s'a răstignit, a murit, s'a îngropat și a înviat Mântuitorul Hristos. Toți doresc să vadă Ierusalimul, însă nu toți pot să facă aceasta. Și Dumne-

zeu văzând că nu toți oamenii se pot duce și ruga în Ierusalim, a rânduit ca chipul Ierusalimului să fie în fiecare loc, în fiecare sat. El este biserica.

Biserica este cerul cu întreagă podoaba lui, adus pe pământ. Tot ce este în cer, este și în biserică; până și lancea cu care a fost împuns în sfânta Lui coastă Mântuitorul Hristos. Aci, în biserică, se întâlnesc cele două lumi: lumea cerească și lumea pământească. Ingerii din cer cântă cu noi în cor. Toți sfinții sunt de față în biserica Domnului. Puterea Duhului Sfânt umple întreg spațiul în momentul acesta. Toți suntem înconjurați de Duhul Sfânt, care plutește în jurul nostru, învăluindu-ne într'o suflare sfântă.

Biserica este maica sufletului nostru. Căci, tot așa după cum fiecare dintre noi avem o maică trupească, care ne naște și ne îngrijește, tot astfel, fiecare dintre noi, avem și o maică cerească, care ne naște sufletește și îngrijește de sufletul nostru, păzindu-l să nu se rănească cu uneltele veninoase și ascuțite ale păcatului ucigător de suflet.

Biserica este școala vieții, în care primim toată învățătura necesară pentru dobândirea vieții celei fără de sfârșit. Odată vine ceasul când firul vieții pământești se rupe și atunci biserica ne leagă de firul celeilalte vieți, însă numai dacă am trecut cu bine prin școala ei.

Biserica e și un spital duhovnicesc. Când sufletul nostru este bolnav și rănit cu rana păcatului, atunci venim în acest spital, în care dobândim vindecarea.

Biserica mai este și un tribunal, o judecătorie, unde ne judecă însuși Judecătorul judecătorilor: Dumnezeu. În fiecare Duminică și sărbătoare Dumnezeu te întreabă: cum ți-ai petrecut și cum îți petreci tu viața? Ești pregătit tu creștine să stai la judecată în fața lui Dumnezeu, în acest tribunal? Ai păzit tu și nu ai călcat legile Lui? Aci în biserică veți auzi la fiecare serviciu divin, explicarea legilor Dumnezești. Și dupăcum tribunalele omenești te judecă și te condamnă, dacă nu ai păzit legile țării, tot astfel de judecată și te condamnă și Dumnezeu, dacă nu păzești și nu respecti legile Lui, pe cari le poți învăța numai în biserică.

Biserica este poarta raiului. Pe aci se intră în rai. Scara raiului de aci se ridică spre cer.

Biserica este ca o grădină plină de flori mirositoare. Așa dupăcum într'o grădină se află tot felul de flori, una mai frumoasă și mai mirositoare ca alta, tot astfel și în biserică sunt povețele cele dulci și frumoase. Cine le culege, merge acasă cu un frumos buchet de flori duhovnicești.

Biserica este veșnicia legată de pământ, pe care „nici porțile iadului nu o pot birui“, dupăcum a zis însuși întemeietorul ei, Iisus Hristos.

Dupăce știm acum ce este biserica și ce ne

poate ea da, avem datorința de a o cerceta, pentru că ea să nu se ridice ca un blestem asupra noastră. Să știți, biserica este și un blestem asupra voastră dacă nu o umpleți în zilele de Dumineci și sărbători și dacă nu ascultați de sfaturile și învățăturile ei. Dupăcum vă poate face părtași de viața veșnică și de dobândirea raiului, tot așa, nesupunându-vă legilor ei, vă agonisiți osânda și pieirea în iad. Dar cum veți putea învăța legile ei, dacă nu o cercetați? Numai la noi sunt bisericile goale. Nici un popor nu e așa de strein de biserică, cum ne-am dovedit noi a fi, atrăgându-ne prin aceasta bătaia lui Dumnezeu asupra noastră, pe care am văzut-o și am simțit-o cu toții. Dumnezeu e veșnic, iar noi suntem viermi pe pământ. Dumnezeu a așezat în puterea noastră numai 80 de ani pe pământ, „iar ce e mai mult decât aceștia, e osteneală și durere“.

Toți muncim și toți ne ostenim, dar trebuie să vină cineva să binecuvinteze osteneala, căci noi suntem prea slabi. Dumnezeu are rodul, noi osteneala. Și numai de aci din biserică putem cere binecuvântarea Lui și trimiterea rodului Său celui bogat. Cine se depărtează de biserică, se depărtează de Dumnezeu. Nu e de ajuns să se zidească biserici; ele trebuie umplute.

Altă dată, nu de mult, când eram copil, în unele sate era obiceiul, că din fiecare casă trebuia să meargă cel puțin unul la biserică. Dacă se întâmpla să lipsească toți dintr'o familie, dela biserică, în 3 Dumineci consecutive, se oprea preotul cu serviciul la mijlocul Liturghiei și mergea cu tot poporul și cu prapori până la casa celui ce nu-și trimisese pe nimeni din casă la biserică. Ajuns în fața casei, cu tot poporul, preotul întreba pe cei din casă: ați murit toți din această casă, de nu am văzut pe nimeni la biserică în decurs de trei săptămâni? Atunci omul se rușina și nu mai lipsea dela nici un serviciu religios.

Din 7 zile numai una ai să i-o dai lui Dumnezeu, dintr'o săptămână. 6 sunt ale tale. Dar nici aceea una, nu ți-o cere biserica întreagă. Numai 2 ore ține sfânta slujbă și totuși nu l-se dau lui Dumnezeu nici cele 2 ore! Căutați să-I dați lui Dumnezeu ceea ce l-se cuvine și nu-L supărați prin nepăsarea voastră față de casa Lui.

Când ați intrat în biserică să știți că ați intrat în cer. Aci este cerul. Când intrăm în cer, trebuie să intrăm oarecum fără trup. Deci tot ce e al trupului, să lăsăm afară de biserică. „Toată grija cea lumească dela noi să o lăpădam“. Dar cum venim noi la biserică? Așa ca și cum mergem în cer? Iisus Hristos a zis: „Când îți duci darul tău la altar și îți aduci aminte că ești certat cu fratele tău, lasă darul tău la altar și mergi de te împacă cu fratele tău și numai atunci adu-ți darul tău“. „Desleagă-ți curelele încălțămintelor tale, căci locul pe care stai, loc sfânt este“.

„Cu pace Domnului, să ne rugăm“ începe preotul fiecare sfântă slujbă. Deci și tu să aduci pacea sufletească cu tine și nu ura și dușmăniile ce le ai cu semenii tăi. Intreagă pacea sufletului nostru să o aducem în fața Mântuitorului, aci în biserică. Ascultă cu liniște și cu pace cuvântul lui Dumnezeu și mergând acasă, învață și copiii și soția ta, acel cuvânt de învățătură.

Aci în biserică este o vatră de foc. Du foc și încălzește-ți casa ta. Intr'o săptămână răcește focul ce l-ai dus în Dumineca trecută. De aceea vino în fiecare Duminecă și du focul sacru pentru a-ți încălzi căminul și casa ta.

Mare praznic se face astăzi în satul vostru Troiaș. De acum veți avea pe Dumnezeu în satul vostru. Dar să nu se mai tânguască clopotele bisericii voastre, în pustiu, ci ascultați glasul lor și urmați drumul bisericii.

La sfârșitul sf. Liturghiei, dl Col. Tocineanu-Petrescu ne arată în modul cel mai plastic, cum sufletul ostașului român s'a atașat de problemele de folos obștesc, între cari, în primul rând, Biserica neamului, care a fost prima și cea mai înverșunată apărătoare și păstrătoare a naționalismului nostru românesc. Acest suflet s'a zidit și în biserică din Troiaș, pe care o vor avea ca veșnică amintire toți ofițerii și trupa Diviziei 19 Turnu-Severin, în frunte cu Dl General Grigorie Georgescu, care este primul ctitor al ei. Sufletul ctitorului și al tuturor colaboratorilor săi, se va ridica pe aripi de heruvimi și-și va îndrepta sborul spre oaza de mângâiere și mulțumire, din satul Troiaș.

Din fața d-nilor ofițeri se vedea radiind și strălucind lumina fericirii, în urma lucrului săvârșit.

Arată apoi regretul d-lui General Grigorie Georgescu de a nu fi putut asista la acest creștinesc praznic, fiind reținut de grele, dar frumoase îndatoriri militare.

Mulțumește Prea Sf. Sale Părintelui Episcop pentru dăruirea unui chivot, unui antimis și pentru oboseala ce și-a luat-o de a veni personal să sfințească acest locaș, care nu este decât un mic tribut dat de ostași țaranilor noștri din Troiaș. Este mic tributul, însă a fost dat cu suflet mare, ca și banul văduvei.

Dupăcum meșterul Manole și-a zidit însași soția sa, sufletul său, în zidurile mănăstirii, tot astfel și soldatul nostru și-a zidit ființa lui sufletească în aceste ziduri. Iubirea și dragostea de neam a comandantului, ofițerilor săi și a trupei, se află zidite cu multă putere în cetățuia lui Dumnezeu din comuna Troiaș.

Mulțumește și d-lui prefect Dr. Ilie Rotea, pentru că a obosit însuși să cinstească acest mare

praznic cu prezența sa și pentru frumoasa și însemnata contribuție ce a dat-o comunei, prin cumpărarea unui clopot, care va vesti prin veacuri chemarea creștinilor la închinarea către Dumnezeu.

Terminându-și cuvântarea, dl Col. Tocineanu încredințează comunei și în primul rând preotului ei, noua biserică.

Acest cuvânt dă prilej, din nou, Prea Sf. Sale, să reliefeze meritele nepieritoare, ce și-a câștigat armata țării, prin renovări și zidiri de biserici, spunând între altele:

Orice realizare omenească, înainte de a se face arătată tuturor, este în ființă și dăinuiește în sufletul celui ce vrea să o execute. Așa și această biserică, înainte de a fi zidită s'a sălășluit în inima și sufletul ofițerilor noștri din Divizia 19. Ofițerii și trupa și-au lăsat pecețile vredniciei și credinței lor prin toate unghiurile țării și mai ales pe granița de vest, prin zidiri și renovări de biserici, prin cări au trasat hotarele țării. Da, bisericile noastre ortodoxe sunt pecețile românismului pe pământul țării. Acolo să se oprească ostașul român când va suna ceasul dreptății, unde va afla ultima biserică ortodoxă. Hotarele țării sunt marcate prin stâlpi Dumnezești, cari sunt bisericile noastre ortodoxe.

Vor putea hienele barbare să se răfuiască cu Dumnezeu? Pot ele să expulzeze pe toți preoții noștri, lăsând peste o sută de biserici văduvite, fără slujitori, însă pe Dumnezeu și casa Lui, nu-L vor putea izgoni din sufletul poporului rămas în mijlocul întunecului, având singurul sprijin în El.

Dl General Grigorie Georgescu, are un merit neprețuit prin faptul că a știut să dea duh din duhul său ofițerilor și soldaților de sub comanda sa, pentru a înfige în inima munților noștri crucea cea nebiruită a lui Iisus Hristos.

Haina ostașului și a preotului este haina jertfei. Toți ne pregătim pentru jertfa supremă. În noțiunea de jertfă se cuprinde și cea de dradoste, de iubire. Preotul și ostașul trebuie să-și iubească neamul, țara și instituția din care face parte, până la suprema jertfă. Când toți vom ajunge să fim pătrunși de acest adevăr, neamul și țara noastră vor avea un strălucit loc sub soare.

După terminarea cuvântărilor, compania de onoare defilează în fața bisericii.

Masa comună s'a servit în Săvârșin, la popota ofițerilor Diviziei 19. Au luat parte la această masă, dată în onoarea P. Sf. Sale, domnii: prefect Dr. Ilie Rotea, Col. Tocineanu-Petrescu, Lt. Col. Ioan Vartiu, Lt. Col. Jiroveanu, Dr. Cornel Iancu avocat în Arad, Prot. P. Givulescu, Pretorul plasei Ștefănică, Col. Trâmpoie, Maior Săndulescu, Maior Georgescu din justiția militară,

Vet. Maior Ciobâc, intendent Căp. Nicolaid, Căp. Purcaru, Preot Căp. Monor, Căp. de Stat Major Bute, Căp. Stănescu Victor, Lt. med. Lăcătuș, Lt. Timaru, Lt. Popescu Ion, Căp. Nedelcu, Căp. Căldărușe, Căp. de Stat Major Ianculescu, Sublt. Dorogan, Sublt. Tincu, Sublt. Columb, etc. toți dela Divizia 19 Turnu-Severin. Au mai luat parte preoții: Eleneșiu, Ciorogar și Bembea din Săvârșin, Tomuța-Lupești, Cherebețiu-Troiaș, Susan-Baia, etc.

În decursul mesei, dl Colonel Tocineanu a toastat pentru M. S. Regele Mihai I și pentru conducătorul Statului, stărnind ropote de aplauze la adresa Conducătorilor României.

Sfintirea bisericii din Troiaș a fost o serbare ce va rămâne neștearsă de vremuri în sufletele tuturor celor ce au luat parte la ea.

d. d.

Colțul tineretului

Crinul și sabia

„Au și se pare că nu pot să rog pe Tatăl meu și să-mi trimită acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri?” (Matei 26, 53). Așa a întrebat Hristos Mântuitorul pe Petru, după ce-i spusese să întoarcă sabia la locul ei. Ce putea să facă sabia rătăcită în mâna lui Petru, dacă ceva mai târziu l-a desarmat o slujnică în curtea lui Caiafa și l-a făcut de s'a lepădat cu jurământ: „Nu cunosc pe omul acesta.”

Nu prea este tânăr, care în clipele de însuflețire să nu și închipuiască și să nu și dorească o sabie în mână. Ce-ar fi el în stare să facă de-ar avea o sabie? Tu, fiule, n'ai visat sabie și vi'eții mari și fapte mari asemenea vitejilor lui Ștefan cel Mare, ale lui Mihai Viteazul? Poate și mai mari!

Datu și-ai însă seama, că nici sabia lui Gengis-Chan n'ar prețui nimic în mâna ta, dacă sufletului tău i-ar lipsi flacăra sfântă?

Privește mai deaproape icoana sfinților arhangheli Mihail și Gavril, mai marii voievozi ai ostilor îngerești. Gavril poartă în mână un crin alb, iar Mihail o sabie de foc. Nimic n'ar trebui să schimbi din înfățișarea și din firea lor îngerească, dacă ai vrea să schimbi crinul unuia cu sabia celuilalt.

Crinul alb este simbolul curățeniei. Totdeauna s'a cerut ca tânării să aibă suflet curat și trup curat. O cere mai ales astăzi țara ta și neamul tău, cum o cere Dumnezeu dela începutul veacurilor. Lumea, societatea de până aci cerea altceva. Ne cerea să ne lăudăm cu păcatul, să ne tăvălim în mocirla desfrâului. Crinul alb din mâna arhanghelului Gavril trebuie să ne deschidă ochii, să vedem și să înțelegem, că mocirla păcatului macină creierul, putrezește carnea și din chipul lui Dumnezeu ce suntem, ne face cadavre mișcătoare. Numai curățenia crinului alb dă vigoare trupului, vioiciune creierului și sufletului seninătate.

Fiule, păstrează nepătat albul crinului. N'as vrea să te învăț să știi ce-i ura, te rog însă să urăști păcatul, oricare i-ar fi înfățișarea. Păcatul îți roade avântul, cum roade bac-cilul plămâinii, cum rod carii lemnul. Murdăria păcatului te face nevrednic. Te poate face pe un timp obraznic, dar nevrednicia și-o simți întâi tu însuși și dacă tu însuși te simți nevrednic, cine să te prețuiască și ce preț ar avea pentru tine prețuirea altora?

Sabia de foc este simbolul înflăcăării pentru bine, pentru virtute, împotriva răului și împotriva păcatului. Sabia de foc e susletul ce taie putregaiul imoralității. E flacăra ce strălucește să imprăstie întunerecul, cuibul nelegiurii. Este omul, care și pe aproapele său, pe prietenii săi, pe frații săi îi oprește dela păcat. Și nu e nefiresc, dacă spunem, că sabia de foc este crinul alb pe care-l vrei și în sufletele altora. Mai mult: sabia de foc ești tu însuși, fiule, dacă și păstrezi nepătat albul crinului. Ca să poți purta cu vrednicie sabia, îți trebuie curățenia crinului.

Legiuni de tinctri ai țării legionare, preschimbați-vă în legiuni de suflete îngerești, curate ca crinul alb și înflăcărare ca sabia de foc.

F. C.

Tălmăciri și parafraze

Patimi.

I.

Vinerea Patimilor e judecată omenească. Paștile sunt răspunsul lui Dumnezeu.

Iată judecata omenească:

Iisuse din Nazaret, care ai venit numindu-Te Fiul Omului și-a lui Dumnezeu; vestindu-Te mai înțelept decât Solomon și mai vechi decât Avraam; iertând pe cei cari noi îi osândim și osândind pe cei cari noi îi ținem de drepti; plăcându-Ți co-dașii Samarinenilor mai mult decât fruntașii Iudeilor; călcând Sâmbăta atât de sfântă înaintea celui păcătos; făcându-Ți frați din pescari și va-meși iar pe preoți și farisei numindu-i fățarnici; care ai pus muntele nelegiuit Garizim alături de Moria, muntele cel sfânt; care ai zis: „Dărâmați templul acesta și-L voi ridica la loc în trei zile“; care ai zis despre Sion că „nu va rămânea piatră peste piatră“ și despre învățătura ta: „Cerul și pământul vor trece dar cuvintele mele nu vor trece“, blestemat să fii! Îți amuțim glasul, îți stingem privirea care amăgea noroadele, te pironim pe lemnul rușinei, te-acoperim, pe tine, vorbele-ți și faptele, cu noaptea mormântului și cu ocară veșnică.

Nu se va mai pomeni de tine'n veci!

Paști.

II.

Iată și răspunsul lui Dumnezeu:

Iisuse din Nazaret, fiul meu, care ai trecut

iubind peste un pământ din sânge și ură; care ai spus păcătosului că-l iert; orfanului că-i sunt tată; săracului că-i sunt ocrotitor; asupritului că-i sunt desrobitor; Iisuse al meu, care ai șters lacrămile celor ce plâng; ai legat ranele celor loviți; ai arătat cerul ochilor muritori; ai purtat toate sarcinele și ai sângerat din toate rănile; care ai fost înțeles așa de puțin; care muriși rugându-te pentru dușmani; te binecuvintez și pe fruntea-ți sfâșiată încă de cununa de spini, așez cununa nemuririi.

Lucrul pe care-l lași plâpând și neisprăvit, îl faci lucrul meu. Tu nu vei mai fi omul trupesc, legat de-un colț al pământului; omul care n'are decât un glas pentru grăit și-o inimă pentru iubit.

Vei fi duhul care suflă unde vrea. Vei vorbi în toate limbile, vei bate la toate ușile, vei merge pe toate drumurile, nevăzut, necuprins, atât de blând încât vecii vecilor se vor înduioșa de glasul tău; atât de puternic, încât pereții, închisorile, prejudecățile, nelegiuirile, toate porțile iadului nu te vor birui.

Răstignitule de-o zi, fii Hristosul veșnic, Domnul vieții!

Minunea.

Minunile sunt ca și florile livezilor. Pentru boi, nu-s decât fân. Pentru albina dăruiată cu organe agere, florile sunt potire pline de miere.

O istorie minunată, e comoară de preț pentru sufletul care vrea să se hrănească. Pisată însă în piua și aruncată în vasul lămuririlor greoaie, nu-și dă pe față taina dumnezească.

Judecând bine, minunea e întărirea acestui adevăr: Nu-i stare care să n'aibă un capăt, un înțeles. In ciuda ceasului rău și-a stărilor de des-nădejde, rămâne totdeauna o porțiță de scăpare. Prin aceasta-și arată Duhul biruința asupra lumii.

Crede și în om.

Sunt cari cred în Dumnezeu și n'au nici o nădejde în om.

Să nu crezi în om, în viață, în munca folo-sitoare, în silința conștiinței și-a priceperii! Să privești pământul ca pe-o așezare pierdută, ca pe-o întreprindere neizbutită! Să nu crezi în izbânda dreptății, a frățietății, a binelui sub toate formele, e cea mai rea dintre necredinți.

Necredința nu stă totdeauna în neputința de-a-ți vâri în cap oarecari forme de învățătură ori fapte date ca istorice; ea stă mai ales în a cugeta că viața nu-i decât o mare deșertăciune din care nu poți scoate ceva bun și că deci e mai bine să-i dorești sfârșitul.

Nerecunoștința.

.....Să vârșește binele, urmează calea cea bună, dăruieste-ți munca, deschide brațele iubirii fără

să te gândești prea mult ce-o să fie după aceea. N'avea însă fața aceea aurită a unor binefăcători cari prevăd nerecunoștința pretutindenea și se bocesc din pricina ei chiar înainte de-a se naște. Fiindcă în felul acesta o stârnești.

Faci nerecunoscători când nu săvârșești binele la timp potrivit; când te înjosești prin ușuritatea binefacerii.

Cei cari cad jertfă nerecunoștinței, în toate locurile și în toate vremurile, au un tovarăș a cărui pildă îi poate întări. Acest tovarăș e Dumnezeu, cel mai uitat dintre toți binefăcătorii.

Reculege-te.

Pune-ți soarta față 'n față cu-a celor mulți, cari duc viață grea și totuși nu cad, deși n'au aceea lumină mare a creștinismului care te sprijinește. Vino-ți în fire, smerit și întărit. Ce mai vrei dacă aceia pot să se lupte?

Scoală-te și mergi, om mistuit de griji sterpe și de gânduri necinstite!

În fața săracului care nu cârtește și se si-lește, a bolnavului care-și poartă boala cu răbdare, în fața ostașului care înaintează și încearcă să-și învezească zilele triste, creștinul văicăreț să se simtă rușinat.

Gh. P.

Cărți și Reviste

Academia teologică ort. rom. din Caransebeș: Anuar 1939—1940. Tip. Diecezană Caransebeș 1940.

După vechea și frumoasa datină a școlilor de teologie din Ardeal, Academia teologică din Caransebeș publică un bogat și impunător *Anuar*, la care colaborează toți profesorii cu următoarele lucrări:

Gh. Cotoșman: Contribuții la istoria vieții românești din Transilvania la finea veacului al 19-lea.

Dr. P. Rezuș: Comunicări dogmatice.

Pr. I. Firca: Argumentul entropologic pentru dovedirea existenței lui Dumnezeu.

Dr. L. Busuioc: Sociologia și criza morală contemporană.

Dr. Z. Munteanu: Citirea Sfintei Scripturi la cultul divin.

Dr. M. Chialda: Ebed-lahve.

C. Vladu: Episcopul Dr. Traian Badescu și Academia teologică.

Dr. Tr. Coșeriu: Dispozițiuni constituționale referitoare la cununia religioasă.

Oct. Tursa: Chemarea și lupta păstorului de suflete împotriva imoralității timpului nostru.

Anuarul este precedat de un „Cuvânt înainte” și încheiat prin obișnuitele date statistice școlare, publicate de P. C. S. Părintele rector Laurențiu Busioa

Toate studiile sunt lucrate cu migală științifică și cu vădită competență.

Cele 343 pagini ale anuarului caransebeșan arată nu numai hărnicia profesorilor, dar ridică și prestigiul Academiei la nivelul la care a lăsat-o I. Olariu.

În seria anualelor din anul trecut școlar, se pare că cel dela Caransebeș este și rămâne unic.

*

Gândirea, Octomvrie 1940.

În articolul de fond despre „Revoluția legionară”, dl prof. *Nichifor Crainic* publică aceste rânduri îngrozitor de adevărate:

„România democrată, a crezut că poate trăi uci-gându-și finereful. Între crimele ei, cea mai odioasă și fără pereche în istorie, este aceea de a fi încercat să-și asasineze viitorul propriu, împușcând pe fineri și expunându-le cadavrele la răspântiile satelor și orașelor îngrozite. Dacă vârsta ingerilor e copilăria, finerefeea e vârsta arhanghelilor. Și momentul acela de sadică profanare a finerefii, de hădă batjocorire a morșilor, e ultima treaptă a bestialității la care se poate cobori făptura umană. Dacă există un Dumnezeu în cer, el n'a putut să îndure neispășită o astfel de crimă. Iar pedeapsa lui a căzut ca un munte de piatră prăvălit din slavă peste țara care a fost în stare să îngăduie această crimă. Pedeapsa e a noastră a tuturor; bucuria că supraviețuiesc e numai a finerilor acestora, gonifiți ca un vânat sălbatec, ani dearândul, de întregul aparat al statului, în nepăsarea unui popor întreg.”

Informațiuni

✠ Protopopul **Mihail Cosma** al Ineului după o grea și îndelungată suferință, a decedat Miercuri în 6 Nov. c.

S'a născut în Beiuș la 1884. Tot aici a făcut liceul, apoi a urmat teologia la Arad.

S'a căsătorit în 1908. În acelaș an a fost ales preot în Răpsig unde a păstorit până în 1932 când a fost ales protopop la Ineu. Între timp a fost și deputat.

Prohodul i s'a făcut Joi în 7 Nov. c. la Ineu. De aici a fost transportat la Beiuș unde i s'a făcut înmormântarea, în ziua numelui său.

Din partea P. S. S. Părintelui Episcop Andrei a fost delegat la înmormântare P. C. S. părintele Tr. Cibian, consilier eparhial.

Transmitem indureratei familii sincere condoleanțe iar pentru adormitul ne rugăm ca

Dumnezeu să-l ierte.

● **D-1 prof. Nichifor Crainic**, Marți în 5 Nov. c. a fost proclamat, într'un cadru solemn, doctor honoris causa al universității din Viena, unde D-sa și-a desăvârșit studiile universitare.

După ce rectorul universității a făcut elogiul muncii sărbătoritului și a arătat rolul său în adâncirea raporturilor româno-germane, dl Crainic a vorbit despre „Viața spirituală în România de azi“, în care a descris lupta dramatică a tinerei generații naționaliste române pentru o concepție de viață proprie, autohtonă și pentru noua încadrare a României în politica europeană. După conferință, Dsa a fost viu aplaudat și călduros felicitat de către profesorii și studenții vienezi.

● **Intemnițările și exodul Românilor** din teritoriul ocupat de Unguri continuă. După informațiile ce le-am primit verbal dela Pr. T. Cureu din Olpret (Someș) sosit la Arad în 5 Nov. c. — la Baia-Mare sunt trimiși preoți gr. catolici dela episcopia din Hajdudorogh cari servesc și predică ungurește. Țăranii mai bogați, meseriașii și preoții români sunt deținuți și intemnițați. Dacă optează pentru România sunt eliberați, dacă nu, sunt puși în temniță la lucrări incompatibile cu demnitatea lor și întreținuți pe speșele proprii. Din județul Someș au fost intemnițați 286 inși, dintre cari 80 preoți. În temniță au fost vizitați de comisia mixtă italo-germană, dar în loc de-a fi eliberați, după vizită, regimul li s'a înăsprit și mai mult.

Catedrala ortodoxă din Tg. Mureș este închisă, iar în cea greco-catolică servesc mai întâi ungurii, apoi preoții gr. catolici. Din cea ortodoxă, ca și din cea dela Cluj, e vorba să se facă cinematografe. Români trecuți dela gr. catolici la ortodocși sunt siliți să se întoarcă înapoi, iar bisericile ortodoxe sunt cedate greco-catolicilor. Jandarmii cer preoților români să predice ungurește și le fac tot felul de șicane; pe unii i-au bătut amar, așa că nu le rămâne altceva decât să ia lumea în cap. 15—20 sate românești sunt fără de niciun preot. Zilnic trec peste graniță zeci de familii pentruca să scape de furia jandarmilor și temnițor ungurești.

● **Pentru studiul reformelor** Bisericii ortodoxe române s'a fixat, în cadrul Oficiului de studii și documentări legionare din București, o comisie alcătuită din următorii:

Pr. St. Palaghița președinte și referent al secției misionare, Pr. Dr. L. Stan pentru studiul legilor, Pr. Ilie Imbrescu pentru organizare și administrație, Pr. I. Potecașu pentru asistența socială, Dr. N. Ioniță pentru monahism, prof. univ. Dr. O. Bucevschi pentru învățământul teologic. Membri în comisie sunt prof. Gh. Malene și Ilie Nițu, iar secretari Pr. Gh. Popescu și I. Lungeanu.

● **„Credința“** este ziarul ce apare la Arad dela 1 Nov. c. sub îngrijirea Asociației ziaristilor din Arad și a redactorului S. Miclea. Este gazeta de informație apidă și ieftină, de mult așteptată în Arad. Apare zil-

nic la amiazi și costă exemplarul 1 leu. Adresa: Arad Str. Eminescu 3.

Li dorim să crească și să înflorească.

● **Anul universitar** a început. Pretutindeni prin rugăciuni și într'un mare elan de însuflețire, care contrastează dureros cu împrejurările vitrege prin care trecem. După anii de sbucium, de lupte și jertfe, studentimea română inaugurează o epocă nouă de viață universitară, liberă și autoritară, viață chemată să o înfăptuiască așa după cum au contemplat-o și dorit-o cei mai buni din sânul ei, adevărații oameni de caracter.

Doamne ajută!...

● **Dăruirile** pentru „Ajutorul Legionar“ în prima lună de activitate s'au ridicat până la 39.828.947 lei. Aceasta e suma ce s'a încasat în Capitală, afară de sumele ce s'au reținut la secțiunile județene pentru trebuințele locale, cu care desigur s'ar trece peste 40 milioane. Pe lângă donațiile în bani, s'au făcut o mulțime de daruri în natură: 100 verighete de aur, inele, ceasuri, lanțuri, creione și alte obiecte de aur, mii de bucăți și articole pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, alimente, etc. — pe lângă asistența dată și cantinele care se deschid în toată țara.

● **Di Prof. V. Stanciu** a publicat în „Telegraful Român“ o serie de articole foarte interesante cu privire la „problema cimitirelor“. În simplitatea mormintelor și a crucilor din cimitirele noastre, așezate în jurul bisericilor, Dsa vede cu emoție dovada ortodoxiei și a sănătății morale a poporului nostru. Problema lor dacă există, este să îndreptăm crucile cu pietate și să păstrăm decorul simplu — de flori și verdeață — al mormintelor. Cităm:

— „Eu nu pot trece fără sincere emoții și tresărire sufletească pe lângă bisericile încunjurate cu morminte. Și dacă am văzut în trecut în mormintele părăsite lipsa de tradiție, singura prin care strămoșii influențează asupra nepoților, constat astăzi că aceasta lipsă de tradiție este numai în chivernisirea bunurilor lumești, căci aceleași morminte părăsite și puțin îngrijite imi par dovada ortodoxiei credinței noastre, a lăpădării sgurei pământești, în năzuințele noastre pentru dobândirea împărăției divine, care nu este din lumea aceasta.

„Morminte tăcute și părăsite din jurul bisericuțelor noastre, sunteți creștine și astfel nu aveți vreo problemă care așteaptă o rezolvare!“

● **Obiceiul injurărilor** s'a răspândit în așa măsură încât mulți oameni nu-și mai dau seama de grozăvia și urîțenia lui. Insensibilitatea în privința aceasta a mers așa de departe încât mulți oameni injură pe Dumnezeu, fără să-și dea seama că păcătuiesc. Constatarea aceasta o fac duhovnicii la mărturisire. Sesizată de acest fapt păcătos din cale afată, Adunarea eparhială din primăvară a episcopiei Aradului a exprimat un desiderat ca preoțimea să pornească o campanie cât mai

hotărâtă împotriva obiceiului țigănesc și unguresc al injurăturilor.

Mai nou, ziarele „Universul” și „Buna Vestire” au publicat articole în care arată lupta aspră ce s'a dus în alte țări prin afișe, prin presă și pedepse date oamenilor fără rușine și fără frâu la gură și cer ca și la noi să se lupte din răputeri pentru a se stârpi injurătura și a se rehabilita bunacuvântă.

Viciul „drăcuirilor” și al injurăturilor trebuie să dispară. Iată ce scrie despre originea și nedemnitățile injurăturii, și despre educație ca mijloc de înlăturare a ei, Dl. Dr. Ș. Milcoveanu, fostul președinte al Uniunii studenților creștini din România:

„Să știe toată lumea că injurătura vine dela țigani iar acest obicei il au numai cei cu sânge și educație țigănească. Toate popoarele care au venit în contact cu țigani injură. În special Balcanii și întreg Sud-Estul european. La noi obiceiul injurăturii este răspândit în special prin mahalale, adică acolo unde s'a produs contactul orașului cu țigani. Satele ascunse în munți nu cunosc injurătura tocmai pentru că țigani n'au venit până acolo. Cronicile spun că strămoșii noștri n'aveau injurătura.

Ca demnitate omenească trebuie să se știe că injurătura injosește pe om, îl coboară dela prestigiul speței lui. Este un semn de neseriozitate în viață și de murdărire a ceea ce are sfânt omul pentru el. În lucrurile mici și cotidiene se cunoaște omul, căci în cele mari întotdeauna își ia o mască societară și nu mai este el.

Ce trebuie să facem ca să stărpim injurătura?

Desigur, în primul rând aici este o problemă de educație.

Trebuie să ajungem la un popor conștient, care prin propria convingere a tuturor celulelor sale să în depărteze și să oprească injurătura. Până acum aceasta se realizează numai în sânul familiilor desăvârșite. De aceea trebuie cultivat spiritul și viața de familie...

Dar până la convingere, suntem obligați să luptăm prin constrângere. Trebuie să creem deprinderea de a nu injura. După deprindere vine și convingerea.

Deci țineți minte:

Injurătura vine dela țigani. Injurătura injosește omul.

Legionarul nu injură. Ori unde s'ar găsi, legionarul are obligația să intervie și așa cum va crede de cuviință să oprească injurătura.

● **Dare de seamă și mulțumită.** Cu prilejul sărbării aranjată de consiliul parohial ort. rom. din comuna Glogovăț, de ziua hramului parohiei Sf. M. M. Dimitrie, 26 Octombrie a. c., în scopul augmentării „fondului pentru pictarea bisericii”, au intrat următoarele ofrande: Familia Pr. Mihaiu Morgovan din Cicir Lei 100; Pr. Iosif Pascu din Măndruloc și Pr. I. Ardelean din Arad-Micălața câte 50 lei; d-na Cornelia Dr. Bodor, d-nii: notar comunal Matei Ardelean, ajutor de per-

ceptor Dimitrie Felnean, Simeon Trifu, funcționar Iosif Baci, dir. șc. Ștefan Trifu, șef de gară Aurel Crainic și preot Andrei Chirilă, toți din Glogovăț, câte 100 lei; d-șoara Dr. Maria Sapuna Lei 70; d-nii: perceptor Mircea și primar M. Rung, câte Lei 60, camarazii legionari Gheorghe Luta, Teodor Butar, Ioan Morar, Florea Turc și Alexandru Gandi, cu câte 100 lei și alții câte 50 și 40 lei. Pentru parohie: Preot Andrei Chirilă.

Nr. 4934/1940.

Ordin

pentru serviciile divine speciale din post

Reamintim tuturor P. C. Preoți că *în decursul postului de pregătire pentru Nașterea Domnului, ce începe în 15 Noembrie a. c. sunt datorii a sluji următoarele servicii divine speciale:*

Miercuri, după amiazi, **Paraclisul Maicii Domnului**; iar

Vineri, după amiazi, **Acatistul Domnului nostru Iisus Hristos.**

Arad, în 5 Noembrie 1940.

† **Andrei**
Episcop.

Asociația Clerului „Andrei Șaguna”, secția Arad.

Nr. 10/1940.

Convocare

Adunarea generală a secției Arad din Asociația Clerului „Andrei Șaguna” se va ține cu binecuvântarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop, în ziua de Marți 26 Noembrie 1940 orele 9 a. m. în sala festivă a Academiei Teologice din Arad.

Ordinea de zi:

1. Serviciul chemării Sfântului Duh în Catedrală;
2. Deschiderea adunării;
3. Restaurarea comitetului secției și a comisiei de control a fondului de ajutor;
4. Conferința preotului Dr. Ilarion V. Felea despre „Preotul în timpul și împrejurările de față”;
5. Raportul casierului;
6. Raportul secretarului;
7. Raportul comisiei de control al fondului de ajutor, despre gestiunea fondului;
8. Conferința preotului Andrei Chirilă despre „Educația tineretului prin catehizare” și
9. Propuneri, cari vor fi prezentate biroului

(pe adresa Preot Viorel Mihașiu Arad str. Gojdu 2) în scris, cu cel puțin două zile înainte de adunare.

Cucernicii Preoți din Eparhia Aradului ca membri ai acestei secții sunt rugați cu insistență a participa în număr cât mai mare.

Arad, la 4 Noembrie 1940.

Preot Viorel Mihașiu
președinte.

Preot Ilie Șeran
secretar.